

Muntmelange

WILLEM
VAN DEN
NIEUWENHOF

ONBEKENDE VARIANT DUIT GELDERLAND 1635

In *De Beeldenaar* 2009-2 verschenen twee artikelen waarin een aantal varianten van Gelderse duiten uit de periode 1626-1636 werden beschreven.¹ Een variant die in deze artikelen en eerdere literatuur niet terug te vinden is, verdient het wereldkundig gemaakt te worden. Onze rubriek Muntmelange leent zich daar uitstekend voor. Het bijzondere zit hem in het ontbreken van het Gelders kruis op de voorzijde. Dit is vervangen door een zespuntige ster tus-

(2x ware grootte)

sen twee punten. Ook de afkorting van het omschrift is voor dit type uitzonderlijk.² De munt is als volgt te beschrijven: Voorzijde: wapenschild van Gelderland in achtpas, omschrift: zespuntige ster IN.D(...)TR. Keerzijde: DVC/GEL/1635 in bladerkans

NOTEN

1. KEES PANNEKEET 'Feestduiten uit de munt van Gelderland?' *De Beeldenaar* 33 (2009) 79-83 en WILLEM VAN DEN NIEUWENHOF 'Een reactie en aanvulling op Kees Pannekeet' *De Beeldenaar* 33 (2009) 84-85.
2. D. PURMER / H.J. VAN DER WIEL *Handboek van het Nederlands kopergeld*. (Vriezenveen 1996)

JANJAAP LUIJT

VERSCHIL TUSSEN CIRCULATIE EN PROOF

Wie het eerste het beste boekje over het verzamelen van munten raadpleegt, kan daarin de verschillende kwalificaties vinden waaronder verzamelaarsmunten worden verkocht. Gewoonlijk worden de volgende vier slagtechnieken onderscheiden:

- Normale productieslag voor munten die in circulatie komen.
- Brilliant Uncirculated (BU). De munten worden op dezelfde stempels en

machines geslagen als de normale productieslag, maar daarna worden de munten afzonderlijk opgevangen, zodat geen krassen kunnen ontstaan. Vaak verpakt het munthuis deze munten al afzonderlijk en kan losse verkoop plaatsvinden boven de nominale waarde.

- Prooflike. De munten worden geslagen als BU, maar in een lager tempo en met meer kracht waardoor een beter muntbeeld ontstaat.
- Proof. De munten worden stuk voor stuk met speciale persen geslagen met

gepolijste stempels, waarna ze direct in een plastic capsel worden verpakt om elk contact met vingers of andere munten te voorkomen.

De drie laatstgenoemde technieken worden speciaal toegepast om verzamelaars tegemoet te komen. Sommige numismaten menen echter dat munten geslagen met een van de 'betere' slagtechnieken beschouwd moeten worden als pseudo-munten, omdat ze nooit zijn bedoeld als betaalmiddel, maar uitslui-

tend als verzamelobject. Zij die deze mening zijn toegedaan, krijgen met de uitgifte van de *Max Havelaar 5-euro-munt* een extra argument in handen.

Voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis wijkt namelijk het ontwerp van de proefmunt af van de circulatiemunt. Het verschil is goed zichtbaar op de voorzijde. Waar op de circulatiemunt het randschrift mat en inwaarts is geslagen, is deze op de proefmunt glanzend en opwaarts. ■

De rubriek Muntmelange biedt ruimte om één of meer opmerkelijke numismatische zaken in kort bestek te behandelen. Alle wetenswaardigheden die met antieke, middeleeuwse of moderne munten te maken hebben – bijvoorbeeld puzzelstukjes voor nader onderzoek – passen in deze rubriek. Suggesties, ideeën of kant en klare korte artikelen kunt u sturen aan de redactie van *De Beeldenaar*, Postbus 11, 3500 AA Utrecht of per e-mail naar redactie@debeeldenaar.nl.

MUNTMANIFESTATIE 2010
Zaterdag 18 September - Hotel Van der Valk Assen
Grootste muntenbeurs (met penningen / bankbiljetten) van ons land !
Ruim 100 standhouders waarvan tenminste 25 uit het buitenland.

De vlag kan uit, want wij organiseren dit jaar onze 10^e editie.
Dat vieren we samen met u !!! Daarom geldt nu eenmalig :

GRATIS TOEGANG

Deze locatie (Balkenweg 1, 9405 CC) ligt pal aan de A28 (Afrit 33)
met ruime GRATIS parkeergelegenheid ! Zaal open 10.00 - 17.00 uur
Voor meer info over deze en onze andere beurzen:
mail info@wbevenementen.eu of bel 050-5033926 (alleen 's avonds)
WWW.WBEVENEMENTEN.EU